ด่วนที่สุด
ที่ พณ ๐๖๐๗/๓๑๙๔

กระทรวงพาณิชย์
๔๔/๑๐๐ ถ. นนทบุรี ๑
อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงวันมีผลใช้บังคับของพิธีสารเพื่อแก้ไขความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน ฉบับที่ 2

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๐๗๑ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๓
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๑๖๖๗๘ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. พิธีสารเพื่อแก้ไขความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน ฉบับที่ 2
๒. คำแปลอย่างไม่เป็นทางการของพิธีสารฯ

๑. <u>ความเป็นมา</u>

๑.๑ ผู้นำเข้าและผู้ส่งออกในอาเซียนและจีนแจ้งว่า ที่ผ่านมาไม่สามารถใช้สิทธิพิเศษทางภาษีจากความตกลงการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน (ASEAN-China Free Trade Area: ACFTA) ได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากระเบียบพิธีการภายใต้กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Operational Certification Procedure) ของความตกลงACFTA ยังคงเป็นอุปสรรคอยู่ อาเซียนและจีนจึงได้ปรับถ้อยคำและได้จัดทำร่างพิธีสารเพื่อแก้ไขความตกลง ACFTA เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการใช้สิทธิพิเศษทางภาษีได้มากขึ้น โดยเดิมร่างพิธีสารฯ กำหนดจะลงนามโดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและจีนในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและจีนในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๓ จึงกำหนดให้พิธีสารฯ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

- คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ เห็นชอบให้มีการลงนามในร่างพิธีสารเพื่อแก้ไขความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน ฉบับที่ ๒ และมอบอำนาจให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ลงนาม

- ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ ได้มีมติเห็นชอบร่างพิธีสารดังกล่าว

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ สำนักเลขาธิการอาเซียนแจ้งกระทรวงพาณิชย์ว่าสมาชิกอาเซียนหลายประเทศแสดงความกังวลว่าไม่สามารถดำเนินการให้พิธีสารฯ มีผลใช้บังคับได้ทันภายในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ตามที่ระบุไว้ในพิธีสารฯ ได้ เนื่องจาก**เดิมคาดว่ารัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและจีนจะลงนามในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๓ แต่ล่าสุด ได้เลื่อนกำหนดการลงนามเป็นปลายเดือนตุลาคม ๒๕๕๓** ในระหว่างประชุมผู้นำอาเซียน-จีน ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม และ**เห็นสมควรเปลี่ยนแปลงวันมีผลใช้บังคับของพิธีสารฯ โดยเลื่อนจากเดิมวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เป็นวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔** ทั้งนี้ ในส่วนของไทย เมื่อมีการลงนามพิธีสารฯ แล้ว กรมศุลกากรจะต้องแก้ไขคำสั่งและประกาศเพื่อใช้เพื่อรองรับระเบียบพิธีการภายใต้กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Operational Certification Procedure) ที่มีการปรับปรุงใหม่

๒. <u>เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี</u>

การเปลี่ยนแปลงวันมีผลใช้บังคับพิธีสารฯ ข้างต้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีและที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้เห็นชอบแล้ว เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับมาตรา ๑๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ กระทรวงพาณิชย์จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๓) และ (๗) เพื่อรับทราบและพิจารณาอนุมัติการลงนามในพิธีสารฯต่อไป รายละเอียด ร่างพิธีสารฯ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการตาม<u>สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒</u>

๓. <u>ความเร่งด่วนของเรื่อง</u>

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา<u>ภายในวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓</u>

๔. <u>สาระสำคัญหรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย</u>

๔.๑ สาระสำคัญของพิธีสารเพื่อแก้ไขความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน ฉบับที่ 2 เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงระเบียบพิธีการภายใต้กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Operational Certification Procedure) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประเทศภาคีในการใช้สิทธิพิเศษภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีนให้มากขึ้น **โดยพิธีสารมีผลใช้บังคับในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔**

๔.๒ เมื่อลงนามร่างพิธีสารฯ แล้ว **จะต้องมีการแก้ไขคำสั่งและประกาศกรมศุลกากรที่จะใช้เพื่อรองรับระเบียบพิธีการภายใต้กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าที่มีการปรับปรุงใหม่นี้** และกระทรวงพาณิชย์จะแจ้งต่อกระทรวงการต่างประเทศให้แจ้งประเทศภาคีทราบถึงการเสร็จสิ้นของกระบวนการภายในประเทศที่ทำให้ความตกลงฯ มีผลผูกพันกับประเทศไทย

๔.๓ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่คณะรัฐมนตรีอาจจะต้องนำมาใช้ประกอบการพิจารณา คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๐

๔.๔ อาเซียนและจีนตั้งเป้าหมายให้รัฐมนตรีเศรษฐกิจลงนามในพิธีสารดังกล่าวในช่วงระหว่างการประชุมผู้นำอาเซียน-จีน ในช่วงปลายเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ เพื่อให้**พิธีสารฯ มีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔**

๕. <u>รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใดๆ</u>

-

๖. <u>ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา</u>

-

๗. <u>ผลกระทบ</u>

การลงนามพิธีสารเพื่อแก้ไขความตกลง ACFTA จะส่งผลให้ผู้นำเข้าสามารถใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรภายใต้เขตการค้าเสรีฯได้มากขึ้นและการดำเนินการเพื่อการตรวจปล่อยสินค้าที่มีการขอใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นไปได้โดยสะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สินค้าที่ผลิตในประเทศไทยหรือจีนซึ่งได้รับการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าจะสามารถได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรจากอีกฝ่ายหนึ่งแม้ว่าสินค้านั้นจะมีบัญชีราคาสินค้า (Invoice) ที่ออกโดยประเทศที่สามภายใต้เงื่อนไข Third Party Invoicing รวมทั้งการส่งสินค้าที่ต้องผ่านประเทศตัวกลางซึ่งต้องแบ่งจำนวนสินค้า (Break Bulk) เพื่อกระจายออกก่อนส่งสินค้าแต่ละส่วนไปยังประเทศภาคีสมาชิกประเทศอื่นเพื่อขอรับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร ณ ประเทศปลายทาง ภายใต้เงื่อนไข Movement Certificate (MC) ได้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยให้สินค้าของไทยสามารถใช้สิทธิพิเศษทางภาษีภายใต้ความตกลง ACFTA ได้มากขึ้น

๘. <u>ข้อเสนอที่ประสงค์จะให้เป็นมติคณะรัฐมนตรี</u>

กระทรวงพาณิชย์ เห็นว่า **การเปลี่ยนแปลงวันที่มีผลใช้บังคับของพิธีสารฯ** ที่ได้ผ่านการเห็นชอบจากที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาไปแล้วเมื่อ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ **โดยเลื่อนจากเดิมวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เป็นวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔ มิได้เป็นการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของพิธีสารฯ ได้แก่ กฎกติกาที่เกี่ยวข้องกับพิธีการภายใต้กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า แต่เป็นการเปลี่ยนวันเริ่มดำเนินการของพิธีสารฯ ซึ่งล่าช้ากว่ากำหนดเดิมไป ๒ เดือน อันเป็นผลจากการเลื่อนกำหนดการลงนามพิธีสารฯ ระหว่างรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและจีน**ซึ่งเดิมกำหนดในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๓ เป็นปลายเดือนตุลาคม

๒๕๕๓ เพื่อให้ประเทศภาคีสามารถดำเนินกระบวนการภายในด้านการออกระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องได้ทัน อันจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้นำเข้าและส่งออกของเป็นหลัก ประกอบกับโดยที่ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาตามที่มาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญฯ กำหนด ในการนี้ กระทรวงพาณิชย์ฯ มีความเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงวันที่มีผลใช้บังคับของพิธีสารฯ ไม่น่าที่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ

กระทรวงพาณิชย์จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ อนุมัติให้มีการลงนามพิธีสารเพื่อแก้ไขความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน ฉบับที่ ๒ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงวันมีผลใช้บังคับของพิธีสารฯ จากเดิมวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เป็นวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔ และมอบอำนาจให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ลงนาม ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขวันที่มีผลใช้บังคับและถ้อยคำอื่นที่มิใช่สาระสำคัญในพิธีสารฯ ขอให้ผู้ลงนามสามารถใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้นๆ ได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๘.๒ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ลงนาม หลังการดำเนินการตามข้อ ๘.๑ เสร็จสิ้นแล้วและแจ้งผลการรับรองผูกพันพิธีสารฯ ของประเทศไทยต่อประเทศสมาชิกอาเซียนและจีนอย่างเป็นทางการ

๙. <u>ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u>

-

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร)
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
รักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๒๕๕